

Presstopp nästa Boteblad torsdagen den 27/2

Harry Lygdman trivs bäst när han får sitta bakom flötet
SIDAN 16

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Malin Bodins stora passion har alltid varit fotboll SIDAN 3

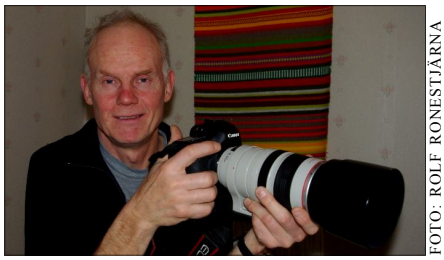

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ove Källströms stora passion är naturfotografering SIDAN 22

Botebladet

VINTERN 2013–2014 Ansvarig utgivare: Boteåparlamentet

STEFAN LÖFVEN GRATULERADE UNDROMS IF!!!

Fullt hus i Björksjöns Folkets Hus

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ann-Cathrine Wiklander lockade storpublik. SIDAN 8

Medryckande toner på Öresmöte

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

In Spirit och Henrik Domeij stod för programmet. SIDAN 25

Landskapsbilden i Boteå förändras

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Gun Åslund vill att bygden ska vara attraktiv. SIDAN 28

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stefan Löfven är stolt över sin Boteåbakgrund

Socialdemokraternas ledare och den forne Sunnerstabon Stefan Löfven befann sig på plats när Undroms IF firade sitt 80-årsjubileum i Sunnersta Folkets Hus.

Pompa och stå när Undroms IF firade sitt 80-årsjubileum

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Anders Bodin, kassör i Undroms IF, överlämnade en Boteåtröja till Stefan Löfven, med uppmaningen att han skulle bära den på nästa TV-sända partiledardebatt. SIDORNA 4-7

Övrigt innehåll:

	Sidan
Anslagstavlan	34-35
Arne och Arga Gubben	32
Björkånytt	11
Botekrysset	33
Boteåparlamentet	19,27
Kalknäs skola	24
Porträttet	16
Svenska kyrkan	25
Undroms IF	3-7,10-11

Björksjöbor har gett ut bok

Omfattande forskning spred ljus över Björksjöns intressanta historia

FOTO: CHRISTIAN OMBERG

SIDAN 13

SIDAN 10: UPPRYMDA BOTEÅBOR FICK KÄMPA FÖR ATT HÅLLA SIG KVAR PÅ SINA STOLAR

Sidan 30: Extremt och oroväckande hög spädbarnsdödlighet i Boteå

LEDAREN

Välkommen att ta del av ännu ett fullspäckat nummer av Botebladet, Boteås egen tidning!

Boteå är verkligen en aktiv bygd, med mängder av olika arrangemang, något som givetvis bidrar till en innehållsrik tidning. Den här gången var det oundvikligt att Undroms IF:s 80-årsfirande fick lite extra utrymme. Det var stort för bygden att Stefan Löfven, med hustru Ulla, förärade Boteå med ett besök. All heder och respekt till dem för detta!

Tack även till alla Er som på olika sätt bidragit till denna tidnings innehåll och fortlevnad, antingen via reportage eller genom att ställa upp för intervjuer!

Tre dagar innan pressläggning var jag åter i kontakt med migrationsverket, angående de utlovade asylsökandena till Boteå, och då visade det sig att min gamla kontakt inte längre var kvar i sin tjänst. Den nya personen på positionen hade väldigt lite information att ge, men var väldigt glad över att jag tagit kontakt och visat intresse. Så här långt har ca en tredjedel av de planerade asylsökande anlänt till Sollefteå, så det är bara för oss att avvakta och se...

Nästa nummer av Botebladet kommer ut vecka 10-11 och sträcker sig maj månad ut.

Ha en välsignad jul och vinter och väl mött på alla de trevliga och intressanta satsningar som bygden har att erbjuda!

Rolf Ronestjärna, chefredaktör

Presstopp nästa Boteblad 15/3

Öppet brev från Gunilla Häggström på Handlar'n

Hildes Trädgård - En uppstickare i grönsaksbranschen

Botebladet

VINTERN 2003-2004

Hans Sundberg - Odet både honom till Boteå

Extra tjockt julnummer

Undroms IF hade jubileumsstestligheter

GUNNAR WALLMARK GICK KUNGSLEDEN

Gospelrymer på Gudstjänst för bygden

Det blev både en yttre och inre resa

God jaktlycka hos Boteås olika jaktlag

Parabon Gunnar Wallmark gillar utmaningar

Gunnar Wallmark mötte på sin långa vandring människor från olika länder Här poserar han tillsammans med en vandrare från Tyskland.

SM-tävling avgjordes i Boteå

Prisutdelning ägde rum på Bettans Konferenscenter

SIDAN 2: INTRESSANT FILMINSPELNING PÅGÅNG I BOTEÅ

Sidan 20: Boteåparlamentet har fått ny Pyministe

Bilden ovan visar hur Botebladet såg ut för exakt tio år sedan. Tidigare nummer finns till försäljning!

Kontakta gärna oss i redaktionen:
Rolf Ronestjärna 0612-601 23
Erik Sundberg 0612-603 05
Irén Freijs 073-806 43 04

PRESSTOPP NÄSTA BOTEBLAD
torsdagen den 27/2 2014
Notera detta datum i Din planering!

STOP

Signerat

Boteå en del av mitt hjärta? Nej, det är hela mitt hjärta!

Jag flyttade till Offer från Sollefteå, med min mamma och hennes nya familj, när jag skulle börja i sexan, sedan dess är jag kvar i bygden och kommer så förbli.

Hösten 2003 tog jag och min sambo över mammas gård i Offer, där vi lever med våra två underbara barn och alla djuren. Jag har haft en bra och trygg uppväxt i Boteå. Den största tryggheten under tonåren var den underbara ridskolan som Kicki Lööf hade i Valla. Där tillbringade jag nog den mesta av tiden, där fanns hästarna, kompisarna och framförallt vuxna som hade tid att lyssna och stötta. Gymnasietiden tillbringade jag på Nordvik, där jag läste jordbruk, som sedan gav mig jobb hos bönderna i byn i många år. Jag gjorde endast en avstickare på drygt två år till proffstränaren Stefan Edin på Dannero, där jag fick jobba med mitt stora intresse hästar.

Efter en skada hemma i stallet fick jag lämna jordbrukaryrket och fundera på något annat. Det var så jag blev vikarie på hemtjänsten och på så sätt blev jag kvar i Undrom. Att jobba med människor gav mersmak och jag läste till undersköterska på distans, med inriktning på handikappomsorgen. Detta ledde till ett vikariejobb på Kvickroten (ganska nära Undrom i allafall). Men nu har jag, sedan oktober 2011, ett underbart jobb som personlig assistent här i Undrom.

Att kunna ge mina barn samma trygga uppväxt, fri från all stress, känns otroligt bra. Och likaså att låta barnen få växa upp i Boteås natursköna landskap. Det erbjuds så många olika aktiviteter här, fast vi bor på landet, och det känns lyxigt. Det finns så otroligt många människor som lägger sin tid på våra barn för att de ska trivas i Undrom. Dessa ska vi vara rädda om.

Så Boteå är hela mitt hjärta! Min trygga uppväxt! Min kärlek Pelle (som jag mötte vid böndernas julbord på Bettans Konferenscenter)! Tänk att mina barn får växa upp här! Vår gård! Mitt jobb! ALLT DETTA I BOTEÅ!

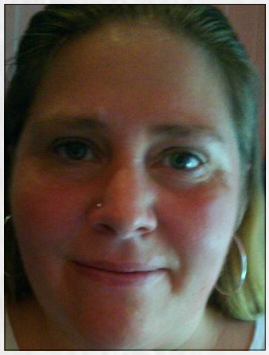

Ann-Sofi Jönsson, Offer

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stefan Löfven och Malin Bodin har båda två ett stort hjärta för Undroms IF.

Malin Bodin är Undroms IF:s nye ordförande sedan drygt ett år tillbaka

Undromstjejen Malin Bodin är idag ordförande, tränare och målvakt

För drygt ett år sedan efterträddes *Mikael Holmsten*, som varit *Undroms IF:s* ordförande i många år, av *Malin Bodin*. *”Jag ville testa det och det har varit mycket lärorikt och intressant och det är även en bra utbildning. Under det här året har jag fått mycket stöd av styrelsen och jag vill gärna bli bättre på det”*, berättar hon.

Malin är född och uppvuxen i *Boteå* och har aldrig flyttat härifrån. *”Jag har velat ha det så. Jag har haft en väldigt bra barndom här och det har varit fantastiskt att växa upp här i Boteå”,* berättar hon och fortsätter: *”Det är svårt att lämna det här stället, eftersom jag trivs så väldigt bra här och med människorna.”* Chansen att hon blir kvar i bygden borde dessutom vara tämligen stor, eftersom hon sedan ett par år tillbaka äger och bor i huset granne med *Bohedsvallen*, ett hus som hon redan som liten bestämde sig för att hon en dag skulle köpa. *”Jag har köpt mitt drömhus! Det är helt underbart och jag älskar det! Det är bara att kliva utanför dörren, så har jag fotbollsplanen där”*, konstaterar hon och fnissar förtjust.

Fotbollen har alltid varit Malins stora intresse. *”Jag har tyckt om fotboll så länge jag kan minnas och fotbollen är mitt liv.”* Hon berättar att hon växte upp i en verkligt fotbollstokig familj, där både föräldrar och syskon har spelat aktivt. Själv började hon att spela fotboll redan innan hon hunnit växa ur barnskorna. I början var hon utespelare, men hoppade då och då in som målvakt. 14 år gammal började hon spela för *Bollsta IK*. Där fick man reda på att hon även hade stått i mål, vilket gjorde att hon fick spela ute i F14-laget och stå i mål i F16-laget. I *Bollsta IK* blev hon kvar fram t o m säsongen 2006, inklusive ett gästspel i *Härnösands SK* säsongen 2002. Efter sommaruppehållet 2007, i samband med en axeloperation, gick hon över till *Remsle UIF*, eftersom *Bollsta* lade ned sitt damlag. *”Första träningsmatchen efter operationen hann jag bara spela ca tio minuter innan armbågen gick ur led, så hela 2007 bestod av skador.”* Sedan 2008 har hon alltså stått i mål i *RUIF* och hon planerar att fortsätta med seriespel åtminstone en säsong till.Under den gångna säsongen har hon tränat Undroms F13-lag och just tränarsysslan är något som hon gärna skulle vilja utveckla i framtiden. *”Det är det bästa jag vet! Det är jätteroligt!”*, utbrister hon och konstaterar i avslutningsvis att hennes liv just nu nästan bara handlar om fotboll.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Den tidigare Sunnerstabon Stefan Löfven gick inte tomhänt ifrån Undroms IF:s 80-årsjubileum.

Undroms IF:s 80-årsfirande lär hamna i historieböckerna

Partiledaren Stefan Löfven och urlommern Roland Karlsson förgyllde festligheterna

Undroms IF:s 80-årsfirande i *Sunnersta Folkets Hus*, lördagen den 16:e november, blev ett fantastiskt arrangemang som inte torde ha gjort någon besviken. Givetvis bidrog närvaron av de distingerade gästerna *Stefan Löfven*, *Socialdemokraternas* partiledare, och urlommern *Roland Karlsson*, tillrest från *Västerås*, till feststämningen. Den sistnämnde kom att, förutom att bidra med ett uppskattat sånguppträdande, även att fungera som kvällens konferencier.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Roland Karlsson och Holmsten Trio höjde stämningen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ett drygt hundratal gäster avnjöt god mat, trevlig underhållning och intressanta tal.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

De forna klasskamraterna Stefan Andersson, Kent Törnlund, Stefan Löfven och Anders Bodin.

Holmsten Trio, uppbackade med sång av *Angelica Jonsson* och *Markus Molin*, stod för uppskattad musikunderhållning under kvällen och det var många som tog vara på möjligheten att röra på sina lurviga. Det var många gamla bekanta, till de båda gästerna, som under kvällen antingen passade på att dansa eller samtala (eller både och) med dessa.

Efter mat och inledande underhållning var det dags för tal. Representanter från *Ångermanlands Fotbollsförbund* och *Västernorrlands Idrottsförbund* fanns på plats och en ansenlig mängd diplom och förtjänsttecken delades ut till ett antal trogna ledare i klubben. Även *Elisabet Lassen*, kommunalråd i *Sollefteå kommun*, fanns på plats och höll ett tal, där hon i varma ordalag berömde den jubilerande idrottsföreningen.

Sist ut bland talarna var hedersgästen och den forne Sunnerstabon *Stefan Löfven*, som innan han tog till orda fick ta emot *Undroms IF:s* klubbvimpel av *Anders Bodin,* med en uppmaning att hänga den på väggen i sitt arbetsrum. Anders överlämnade även över en Boteåtröja (se huvudbilden på föregående sida) från Boteå-

forts. nästa sida

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stefan Löfven blev påmind om tider som flytt.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kvällen präglades av många glada återseenden.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Roland Karlsson väckte gamla minnen till liv.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Markus Molin och Angelica Jonsson skönsjöng.

parlamentet, med en uppmaning att bära den på nästa TV-sända partiledardebatt, något som fick de församlade att brista ut i jubel. En märkbart tagen Löfven replikerade: *”Oj! Det är som värsta Fotbollsgalan det här! Det är nu som man ska tacka tränaren och familjen och föräldrarna som skjutsade. Nej, vi hade faktiskt ingen bil, så jag fick cykla, jag. Allvarlig talat. Först ett stort, stort grattis till föreningen. Ett stort tack för att jag fick vara med och ett stort tack för detta naturligtvis* (tittar på tröjan och vimpeln). *Jag tror att alla nån gång emellanåt tänker på sina rötter. Jag gör det väldigt ofta, därför att jag är stolt. Senast idag när vi kom från Sollefteå, så åkte vi Vallavägen, här övre. Vi for ’den övre stabben’. Då åkte vi förbi Bodins häruppe* (pekar) *och så säger jag åt Ulla: ’Här nere på den här lägdan, här har vi spelat många landskamper’. Då säger Ulla: ’Jag vet det, för du berättar det varje gång du åker förbi här’. Det betyder nånting att va uppväxt här och det har gett mej nåt så mycket. Det är svårt att förstå, men jag tänker på det rätt ofta. Att ha lekt indianer och cowboys här i trakterna. Många trodde att det där var lek...det var allvar, det var på liv och död. Och sen också att få varit här och ställt ordning biografen inför filmen här, sätta upp den här duken. Den här fonden har ju funnits här* (vänder sig mot fonden uppe på scenen), *jag vet inte, den måste ha funnits i evigheter. Den hänger där än och det är så fantastiskt att få göra iordning för en fest på Sunnersta. Och ibland också få städa efter en fest...det var ju liksom mindre roligt. Men bara det att va uppväxt på landet så här och då fick man ju vara med även som liten grabb, den första timmen på en sån där dans. Och så var vi alla generationer samlade. Nu är det mer uppdelat, nu ska det vara tonårsfest och så 20 års och 25 års och så vidare. Kommer ni ihåg det? Så var det! Och det är klart att det lärde ju en ett och annat. Och när man blev lite äldre, så insåg man att det kunde finnas nåt spännande i*

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Föreningens ledare fick ta emot utmärkelser.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Undroms IF:s ordförande Malin Bodin hedrades.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Anders Bodin uppmärksammades med ett diplom.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lollo Wallblom belönades för trogen tjänst.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mikael Holmsten belönades för gamla meriter.

snödrivorna på morgonen efteråt som man kunde ha användning för. Så det här Roland Karlsson, här är det också kulturliv! Det här är också kulturliv...på en väldigt hög nivå! Jag kommer faktiskt också ihåg Stöndar, jag kommer ihåg det kulturlivet...och du skriver inte nu (vänder sig mot Allehandas reporter och pekar förmanande). *Mitt i allt detta, till föreningen ett stort grattis! Det är inte jag som ska ha uppmärksamhet, utan ni som har varit kvar här och tagit hand om föreningen och skött föreningen. Och ni har gjort det så fantastiskt bra! Med fotbollsverksamhet, med skidåkning, innebandy, gymnastik läste jag på hemsidan. Och att ha en hemsida där det står laget.se, det tycker jag är lagom kaxigt. Det är precis så kaxigt som det ska, det är Zlatanstil. Det här är laget med stort L och det ni gör betyder så otroligt mycket, det ni och alla andra idrottsföreningar gör. Vad det betyder för barn och ungdom, det kan jag själv intyga. När vi åkte med Åke Grönlund i Duetten för att spela bortamatch i Nordingrå och det var roligast att sitta längst bak och slå i taket, för det dammade så härligt. När allt detta har blivit en trygghet, för jag tror det ger en trygghet hos oss individer som får vara med om detta. Och knutpunkten i det är ju då idrottsföreningen en väldigt, väldigt viktig del av. Att man samlas, det finns en social samvaro, men vi tävlar också. Och vi sparkar och...jag visste inte att man kunde gå så högt i seriesystemet som ni har gjort. Jag tycker det är fantastiskt att se och jag följer med spänning serien och försöker hänga med hur det går för Undroms IF. Och vilka fantastiska spelare som har fostrats. Klas-Håkan nämndes, jag minns han var en av mina idoler också, för jag tyckte han var så otroligt duktig. Och sedermera fick vi ju Daniel Näsholm, en allsvensk spelare, det går inte av för hackor, mina vänner. Stort grattis till föreningen och stort lycka till! Jag kommer att fortsätta att följa er och jag är väldigt, väldigt stolt av att fått ha varit en del av denna förening, om än en alldeles för enfotad vänsterytter. Men dock en med hjärta för Undrom och Boteå. Tack ska ni ha!"*

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stefan Löfven drog ned många skrattsalvor i sitt tal.

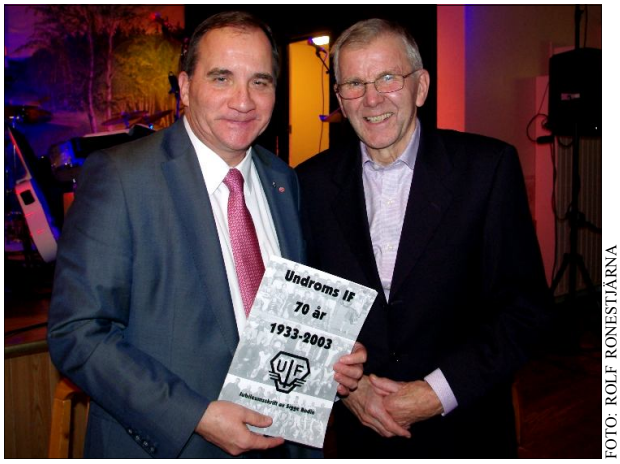

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sigge Bodin gav Löfven Undroms IF:s jubileumsskrift.

av Rolf Ronestjärna

Fotnot: Se glimtar från jubileumet på www.botea.se

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stefan Löfven såg ut att stortrivas i gamla vänners lag i samband med festligheterna i Sunnersta.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Det var ca 20 år sedan Ann-Cathrine Wiklander senast uppträdde i Björksjöns Folkets Hus.

Björksjösvängens cafékväll fick storfrämmande

Radarparet Ann-Cathrine Wiklander och Erik Lihm lockade storpublik

Den relativt nybildade föreningen (se *Botebladets* vårnummer 2013 på *www.botea.se*) *Björksjösvängen* i *Björksjön* har verkligen fått något av en smakstart. Det är bara att ta av sig hatten och buga! För att tala om något annat än en succé, när det gäller cafékvällen som hölls fredagen den 1:a november, vore en klar underdrift. Inte en ledig stol fanns i princip att uppbringa och givetvis var valet av gästartister själva anledningen till den goda tillströmningen av folk. Man hade nämligen lyckats att locka dit bygdens stolthet, *Ann-Cathrine Wiklander*, och hennes parhäst *Erik Lihm*. Det blev en verkligen helkväll med mycket sång, musik och intressant mellansnack.

Efter det att *Bengt Mohlin* hälsat välkommen spelade *Björksjösvängen* inledningsvis fyra sånger. Därefter tog de två gästerna över och kom att bjuda på något av en musikalisk resa genom de bådas långa och imponerande karriärer. Ann-Cathrine berättade för undertecknad, under pausen, att hennes

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Både Erik och Ann-Cathrine har haft låtar med på Svensktoppen. I dagarna släpper de en julskiva.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ann-Cathrine sjöng både gammalt och nytt material.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Erik visade sig även vara en hejare på flygelhorn.

sångkarriär har varat i mer än 40 år. Under showen berättade hon bl a om hur viktigt karriärsmässigt det var för henne när hon 1993 kom in på *Svensktoppen* med sången *Kärleken*. Efter två veckor nådde hon 1:a-platsen och låg sedan kvar där i åtta veckor. Året därpå låg hon etta i tre veckor med sången *Vänd inte ryggen åt en vän*. Även de två påföljande åren hade hon två sånger med på listan. *Erik Lihm* visar sig även han vara en mycket meriterad person. Han har både varit kapellmästare för gruppen *Vikingarna* och turnerat med *Elvis Presleys* kompgrupp *The Jordanaires*.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Björksjösvängen fick med sig publiken.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

I pausen bjöds den månghövdade publiken i Björksjöns Folkets Hus på tunnbrödsrulle och kaffe.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Handlar´n har drabbats av ett inbrott.

Insamling till Handlar´n

Boteåborna ges möjlighet att stötta butiken

Precis som det utskick, som gjorts i bygden, har berättat, har alltså *Handlar´n* i *Undrom* drabbats av ett ekonomiskt bakslag p g a ett inbrott. En insamling, initierad av *Boteåparlamentet*, genomförs just nu i hopp om att kunna hjälpa till att täcka de extra utgifterna. Insamlingen pågår fram till den 15:e december. På Boteås hemsida (www.botea.se) finns det möjlighet att hålla sig ajour med hur insamlingen går. De insamlade medlen kommer att överlämnas måndagen den 16/12.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ERIK JOHANSSON

Revygruppen Garvsyra från Jämtland har jobbat med underhållning i närmare 20 år.

Garvsyra fick Sunnerstapubliken att kikna av skratt

Ett 80-tal personer förlängde sina liv den aktuella kvällen enligt artikelförfattaren

Lördagen den 26:e oktober gästades *Sunnersta Folkets Hus* åter igen av revygruppen *Garvsyra*. Ett 80-tal besökare gjorde rätt i att komma denna kväll för att få sig ett gott skratt. *Garvsyra*, som i augusti månad vann pris i revy-SM, har ett gediget spelschema runt hela Sverige, därför är det extra roligt att de vill komma till oss i *Boteå*.

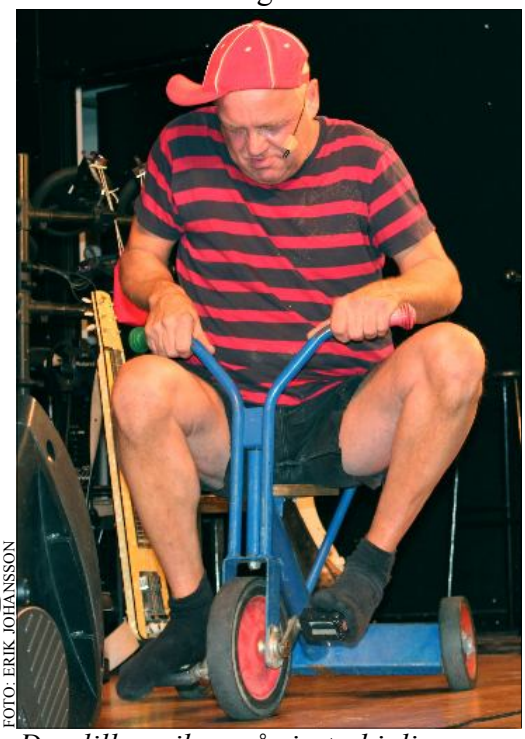

FOTO: ERIK JOHANSSON

Den lille pojken på sin trehjuling.

Kvällen inleddes med god mat innan revyn körde igång. Så stod de till slut där på scenen och det fanns ingen återvändo. Denna kväll förlängde vi livet med många år (det sägs ju att ett skratt förlänger livet)! Scenen då den lille pojken kommer incyklande, på en trehjuling han fått av sin mormor, går inte att beskriva med ord, den måste beskådas. Detta scenspråk och ansiktsmimiken från denna "lille" pojke, publiken som kiknar av skratt, halvliggandes på stolarna, ja, detta måste upplevas. Eller scenen med de tre äldre damerna som bor på ett ålderdomshem, då klarar inte ens skådespelarna, till publikens stora förtjusning, av att hålla sig för skratt. Plötsligt blir det auktion på biljetter till sommarens föreställning i *Döda Fallet*, utropspris är 100 kronor och två i publiken är med på budet. Detta visar sig inte vara en vanlig auktion.Vinnande ur striden går *Marlén Fahlén*, som får två biljetter samt 20 kronor i handen!

Vi som jobbat inför denna kväll är nöjda och glada att vi satsat och tagit hit *Garvsyra*. Många i publiken hade aldrig sett dem tidigare och det var bara berömmande

ord. Vi har ett fint Folkets hus som måste utnyttjas. Dels för att vi i bygden skall få umgås, men även för att få in hyra till omkostnaderna för byggnaden, så att den kan få finnas kvar.

Åter igen tack till alla som arbetat med detta, ingen nämnd, ingen glömd. Tack till publiken som kom (hade gärna sett fler) och tack till *Garvsyra*. Avslutningsvis kan jag meddela att *Garvsyra* sätter upp en jubileumsrevy 2014 och önskar komma till oss i *Boteå* igen. Är ni intresserade?

av Cecilia Sundström

FOTO: ERIK JOHANSSON

Det är alltid mycket sång och musik på Garvsyras shower.

FOTO: ERIK JOHANSSON

De församlade i Sunnersta Folkets Hus hade svårt att hålla sig för skratt när Garvsyra skämtade loss.

FOTO: ANNICA SVENSSON

Arne Nordin och Björn Gradin tar en liten paus i samband med den årliga byajakten i Björkå.

Byajakt i Björkå avslutades med stor baluns på Rixdan

En gång per år kommer Björkåborna samman och drar samfällt till skogs

Idén med byajakten föddes då *Mikael Svensson* som barn upplevde den årliga rävjakten, där byns jägare träffades för en dag för att jaga räv tillsammans. En förnyelse av denna klassiska rävjakt föddes, för sjutton år sedan, i form av en byajakt.

forts. nästa sida

Inbjudan till hundförare samt passare görs för att i dagsläget jaga rådjur, hare samt toppfågel i form av tjäder och orre. *Björkå Samhällsförening* står för jaktmarker, även för lunchen, som av tradition är köttsoppa med tillbehör.

Denna gemytliga dag har kommit att bli en dag för människor med ett gemensamt intresse för skog och jakt. Genom åren har både jägare och hundar kommit och gått, men det finns vissa som återkommit år efter år. *Sven-Erik Ragnarsson* är en av dem som alltid har ställt upp med både hund och med sitt goda humör och som år efter år uppskattas mycket av övriga. *”Vore det inte för byajakten, skulle jag aldrig lösa det statliga jaktkortet. Det är den roligaste dagen på året!”*, säger han. I år hade han lyckan att få fälla ett rådjur för sin hund, den första i *Björkå*, men förhoppningsvis inte den sista. En annan återkommande hundförare är *Bernt Bolin*, som även han hade lyckan på sin sida, när han fällde en hare efter sin hund. Att få möta en leende *Arne Nordin*, efter några krassliga år av sjukdom, när han med hjälp av sin portabla syrgas återigen tagit del av denna jaktdag och kväll, gör hela den här dagen värd att arrangera. Vill man bara tillräckligt mycket, så går det mesta att ordna.

FOTO: ANNICA SVENSSON

Jägarna lät sig väl smaka av köttsoppan som serverades till lunch.

På kvällen anordnades middag med dans, som var öppen för alla. Med god mat och dryck, och det härliga spelgänget *Orritons* att dansa till, blev detta en mysig avslutning på en bra och händelserik dag. En bra jakt, middag och dans är nu över för i år. Men självklart hoppas vi på en favorit i repris nästa år, med både nya och gamla ansikten på plats när den årliga byajakten åter arrangeras.

av Annica Svensson

FOTO: ANNICA SVENSSON

Sollefteågruppen Orritons stod för underhållningen på kvällen.

FOTO: ÅSA FREDRIKSSON

FOTO: ANNICA SVENSSON

Mia Riis, Alice Svensson, Lena Mohlin, Kajsa Svensson och Caroline Bergman var på festhumör.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Siv Nilsson och Marianne Omberg initierade och drev projektet som resulterade i en bok.

Studiecirkel i Björksjön resulterade i bokutgivning

Mycket bortglömd information kom i dagen i samband med forskningsarbetet

Under några år har en grupp Björksjöbor forskat om bygden och dess historia. Forskningen har resulterat i en mycket gedigen och innehållsrik bok. Initiativtagarna till projektet har varit *Siv Nilsson* och *Marianne Omberg*, som 2007 startade en kurs, under temat *Gräv där du står*, i *ABF:s* och *PRO:s* regi. De berättar att de inte hade speciellt mycket tro för att någon större mängd kursdeltagare skulle dyka upp när de inbjöd till kursen. *”Vi trodde vi skulle få stå ensamma med kaffepannan och bullarna”*, säger Siv och skrattar glatt. 14 kursdeltagare dök upp!

Kursen, som Siv och Marianne har hjälpts åt att leda, kom att löpa över åtta terminer, varav de två sista kom att handla om sammanställning och redigering av materialet. En gång i veckan träffades man i *Björksjöns Folkets Hus*. Man inledde med att göra en arbetsplan, där man bestämde vad forskningsarbetet skulle innehålla. Man kom fram till att man ville forska om de första nybyggarna och deras liv, man ville också söka information om skolväsendet och skogsbruket, vilka personer som emigrerade, likaså vilka föreningar som funnits i bygden och även teckna en social översikt.

Mycket av forskningen kom att handla om att intervjua boende i bygden och man kom i princip att dammsuga bygden på information och gamla fotografier. När jag bläddrar i boken, konstaterar jag att den verkligen innehåller en imponerande och oväntad samling information och fotografier. Siv och Marianne kom även att tillbringa en hel del tid på *Lantmäteriet*, *Landsarkivet* i *Härnösand* och *Merlo slott* i *Timrå*. Tack vare den information man fann där, fick man bl a fram att den förste nybyggaren kom till norra *Björksjön* 1736. Hans namn var *Mikael Mikaelsson* och förutom att bryta ny mark på plats, så jobbade han även i skogen för *Holms säteri.*

Under resans gång fann man bl a att totalt 61 personer kom att emigrera till *USA* och att första skolundervisningen drog igång 1881. Skolan lades för övrigt ned 1964. Det var också intressant att notera att byborna startade en egen begravnings- och sjukkassa 1899. Likaså att det 1930 bodde som mest 228 personer i *Björksjön* (exklusive alla de gästarbetare som fanns på plats) och att 2011 hade antalet invånare minskat till 47. *”Det har gått åt mycket tid och det har behövts ett stort tålamod. Men det har varit jätteroligt och nu kan vi hela byn”*, konstaterar Siv och Marianne med facit på hand.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Det var betydligt enklare för de små traktorerna att ta sig runt den anlagda tävlingsbanan.

Traktorracepremiär i Kalknäs genomfördes i det tysta

Det torde inte vara sista gången för ett dylikt arrangemang

Som Botebladsreporter kan man ibland hamna i väldigt oväntade situationer, precis som när undertecknad fick ett hett tips i samband med sitt besök på Sunnerstaloppiset. *”Är inte du på traktorracet i Kalknäs!?” ”Va, är det ett traktorrace i Kalknäs!?” ”Ja!”* Efter det beskedet var det bara att kasta sig i bilen och bege sig till *Kalknäs gård*, där traktorracet höll på som mest.

Mellan de vilda heaten lyckades jag få mig en kort pratstund med arrangören *Tomas Sundberg*, som berättade att man inte hade velat annonsera arrangemanget eftersom man först ville testa

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Det gällde för de tävlande att hålla tungan rätt i mun.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Jeanette Westlund höll ordning på resultatet.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Petrus Sundberg och Liam Sellgren brummade.

konceptet. Och med tanke på hur det hela avlöpte, så torde det komma att anordnas fler tävlingar. Det var nämligen mycket underhållande att se de slirande traktorerna och det borde finnas alla möjligheter för ett dylikt framtida arrangemang att locka storpublik. *av Rolf Ronestjärna*

Fotnot: Se glimtar från tävlingen på www.botea.se

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Tomas Sundberg, Martin Näsholm och Weine Nilsson försvarade Boteås färger förtjänstfullt.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Jan Solvander, även kallad Smed-Jan, var på ett tillfälligt besök i Gålsjös smedja.

Smedjan i Gålsjö lever vidare

Den nya generationens smeder har tagit över efter den gamla

I samband med ett besök uppe i *Gålsjö bruk* passade Botebladets reporter på att titta in i smedjan när han råkade se att det förekom verksamhet där. Det måste ha varit tio år sedan förra besöket, på den tiden då den välkände smeden *Lars-Erik Larsson* huserade som bäst där. Den tillfällige smeden på plats visade sig vara mycket väl bekant med sin notoriske föregångare och lystrade själv till namnet *Jan Solvander* och hade sin hemvist i *Örnsköldsvik*. Roligt att traditionen lever vidare! *av Rolf Ronestjärna*

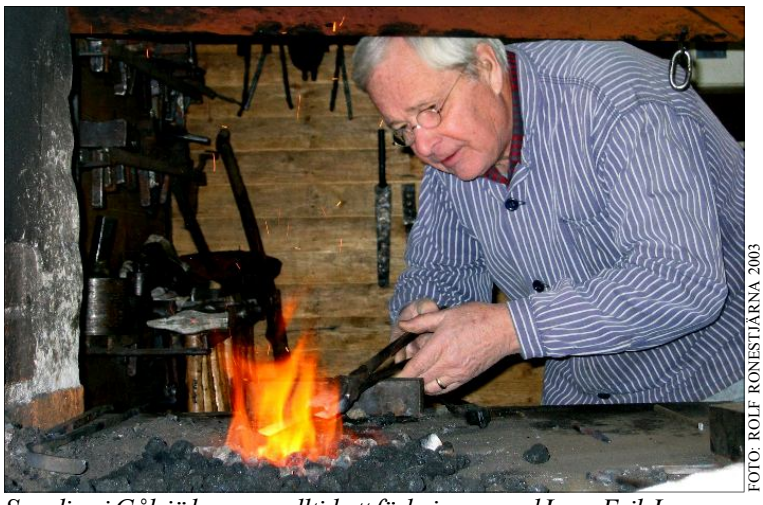

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA 2003

Smedjan i Gålsjö kommer alltid att förknippas med Lars-Erik Larsson.

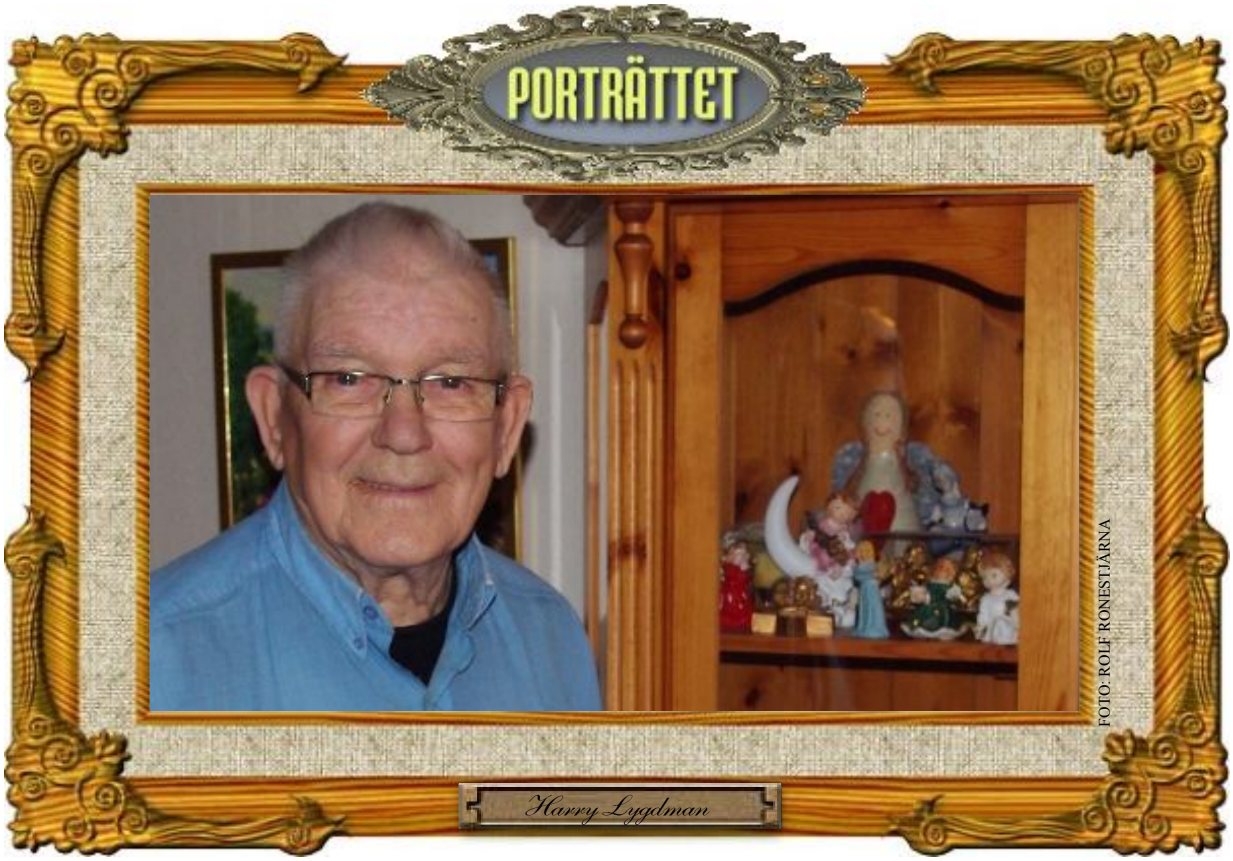

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Harry Lygdman har aldrig haft någon anledning att flytta från Boteå

I detta nummer av Botebladet porträtteras Törstabon Harry Lygdman

Harry Lygdman, i *Törsta*, är en av de Boteåbor som undertecknad kanske har känt längst. Varje gång vi har språkats vid, har jag slagits av vilket oerhört bra minne han har och även vilken god historieberättare han är. För det mesta handlar Harrys historier om händelser som han själv har varit med om eller händelser som han har fått sig berättat. Under intervjun klagar han lite över att hans minne inte är som förr, men det är absolut inget som jag märker av i

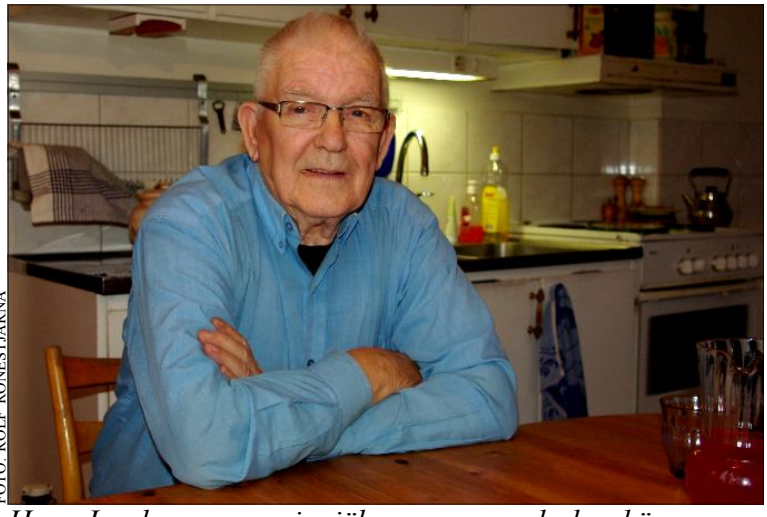

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Harry Lygdman anser sig själv vara en ganska hemkär person.

FEM SNABBA FRÅGOR:

Mitt älsklingsplagg:
- Jeans och tröja.

Sån är jag:
- Andra säger att jag är snäll.

Tre föremål jag skulle ta med till en öde ö:
- En grill, grillkol och falukorv.

Jag blir glad när:
- Andra människor är glada och när jag får höra nåt roligt.

Någon jag gärna vill träffa:
- Mina föräldrar.

samband med att han kort och koncist svarar på mina frågor.

Harry Lygdman föddes 1933 och han har därmed passerat 80-årsstrecket i år. Han berättar att de var sex syskon i familjen, inklusive en halvbror som växte upp hos farmor och farfar. Harry var yngst i syskonskaran. Föräldrarna hette Gustav och Margareta och kom från *Strinne* respektive *Sunnersta*. Egentligen härstammade familjen ursprungligen från svenskbygderna i *Finland* och Harrys farfar, och dennes bröder, flydde till *Sverige* i samband med *Finska inbördeskriget* 1918 för att slippa delta. När Harry växte upp jobbade pappa Gustav med att bygga vägar och var bl a med och byggde *Gålsjövägen*. Han jobbade även på massafabriken i *Frånö*. Mamma Margareta, som under hela sitt liv var reumatiker, var under alla år hemma och skötte om familj och hushåll.

De två första åren, av Harrys uppväxt, bodde familjen i *Törsta*, i ett hus som sedan länge är rivet. Därefter flyttade man till ett s k *Per Albintorp* i *Solberg*. På gården fanns det några mjölkkor, en slaktgris och några höns som försåg familjen med det allra nödvändigaste, speciellt under de svåra krigsåren på 40-talet. När pappan låg ute på jobb fick syskonen, då om inte annars, dra sitt strå till stacken när det gällde att hjälpa till med bestyren hemma på gården.

Men uppväxten präglades även av lek och glädje. På sommaren cyklade man till älven och badade eller drog upp aborrar i *Törstatjärnen*. Vintertid åkte man skridskor och spelade bandy på tjärnen, på den tiden möttes byarna där i organiserade matcher. Man roade sig även med längdskidåkning och vid *Tjärnberget* i *Solberg* körde man backhoppning. *”Idag sitter ungdomen mest framför sina datorer och hänger och det kan inte vara bra”*, säger Harry och skakar lätt på huvudet. *IOGT-lokalen*, nere vid stranden i *Undrom*, var ett populärt tillhåll för bygdens ungdomar och det fanns även möjlighet att gå på bio, både i *Sunnersta Folkets Hus* och på *Skogsblomman* i *Undrom*. Speciellt minns han då filmen *Barnen från Frostmofjället* visades på den sistnämnda.

Efter sex års skolgång i *Offers skola* tog Harry sina första stapplande steg ut i förvärvslivet, bl a hjälpte han sin pappa i skogen och likaså var han bönderna behjälplig i gårdarna runt omkring. 1948 konfirmerades han i *Boteå kyrka* och året därpå gick han en trädgårdskurs på *Stöndar Lanthushållsskola*. Tydligen måste Harry ha gjort ett bra intryck på skolans rektor, eftersom denne, efter avslutad utbildning, erbjöd honom en anställning i skolans trädgård. Efter ett år där fick han anställning på *Offers Försöksstation*, där han även där blev kvar ett år. Mellan åren 1950-1964 kom han att jobba som timmerhuggare åt *Björkå Aktiebolag*. Därefter fick han jobb på *Åke Asplunds jordbruk* i *Lo. ”Jag trivdes verkligen bra där och det är det bästa jobb som jag någonsin har haft”*, minns Harry.

forts. nästa sida

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Katten Cliff är det senaste tillskottet hos familjen Harry och Jenni Lygdman i Törsta.

Där blev han kvar fram till 1976, då verksamheten drog ned. I den vevan fick han jobb hos *Norrskog* i *Kramfors*. 1988 började Harry få problem med hälsan och efter ett par år drabbades han av en hjärtinfarkt som kom att leda fram till förtidspensionering.

I drygt 50 år har Harry varit i lag med sin Jenni, som torde vara bekant för de flesta i bygden (se artikel i *Botebladets* vårnummer 2013 på *www.botea.se*). Första gången de träffades var 1960 i samband med en taxiresa, när Jenni, som 14-åring, var på besök i *Boteå*. Redan den gången väcktes ett visst intresse hos de båda, men det skulle dröja ytterligare ett par år innan de åter sågs och slutligen blev ett par. Vid det tillfället hade Jenni både hunnit lämna föräldrahemmet i *Ånn* och flyttat till *Boteå*. 1964 vigdes de båda i *Åre nya kyrka* i *Duved* och året därpå föddes dottern Harriet, som jobbar natt på *Vallänge*, är bosatt i *Lo* och har skänkt Harry och Jenni två barnbarn. Till en början hyrde de huset i *Törsta*, som de fortfarande bor i idag, men 1969 fick de möjlighet att köpa loss det. 1976 tackade de ja till att ta emot ett s k Berlinbarn, den blott fyra år gamle Frank (se artikel i *Botebladets* höstnummer 2004), som kom att stanna kvar hos dem. 1979 fick de dessutom möjlighet att adoptera honom.

Harry har alltid haft ett stort idrottsintresse, även om han själv aldrig har varit aktiv på området. Ja, förutom att han då och då sätter på sig skidorna och åker en sväng. Hans idrottsintresse har istället fått blomma ut framför TV:n, där ishockeyn och fotbollen har stått längst upp på listan. Hans kanske största intresse i livet har annars varit att fiska, både sommar som vinter. Favoritfisken att få på kroken har varit regnbåge och öring. *”Det viktigaste har egentligen inte varit att få nån fisk, utan det har bara varit skönt att få komma ut i naturen och göra upp en eld”*, berättar han med värme i rösten. Fiskeintresset är något som han delar med hustrun Jenni. Harry berättar vidare att han även alltid har haft ett stort trädgårdsintresse, ett intresse som givetvis är kopplat till studierna och anställningen på Lanthushållsskolan i ungdomsåren. Mycket tid har därför under åren spenderats i den egna trädgården, med den fantastiska utsikten över *Törstatjärnen*. Det trevliga boendet har medfört att Harry har varit ganska hemmakär. Kärleken till hembygden går inte heller att ta miste på. *”Jag har trivts bra i Boteå. Det har varit bra folk här jämnt och dom nyinflyttade har också varit bra”*, konstaterar han avslutningsvis.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sigge Bodin, Kerstin Sjögenbo, Bo Asplund och Inga Bodin har jobbat med den nya almanackan.

Boteåalmanackan lever vidare

Numer innehåller Boteåalmanackan en blandning av foton från både nu och förr

Lagom till jul brukar den mycket omtyckta *Boteåalmanackan* dimpa ned i brevlådan. Sedan i fjol ansvarar *Boteåparlamentet* för utgivningen, med *Inga Bodin* från *Boteå Hembygdskommitté* som spindel i nätet. Ett behov av äldre och nyare bilder finns ständigt. Titta därför gärna i byrålådorna efter foton, för publicering i framtida almanackor, och hör därefter av er till Inga.

av Rolf Ronestjärna

Boteåparlamentet informerar

PRENUMERATION BOTEBLADET

Prenumerera på Botebladet!!!

Känner Du någon utflyttad Boteåbo eller annan person som skulle vilja få Botebladet i brevlådan? Är Du själv inte bosatt här, men ändå vill läsa Botebladet? Vill Du prenumerera på Botebladet för någon annans räkning? Möjligheten finns i så fall att, till det låga priset av **130 kr/år** (inklusive porto), få tidningen skickad dit Du vill!

Vänligen kontakta prenumerationsansvarig: *Karin Ronestjärna, Tel: 0612 - 601 23* eller skicka ett vykort till redaktionen på adress: *Botebladet, c/o Karin Ronestjärna, Undrom 140, 881 95 Undrom*. Allra enklast är det att skicka ett mail till **karin@ronestar.nu**

Boteåparlamentets Bankgironummer är 5548-6377

VIKTIG INFO

REDAKTIONELLT MATERIAL

Lämna alltid in information för **Anslagstavlan** (såsom evenemangstips och annan reklam) till redaktionen i god tid innan angivet presstopp (ju tidigare desto bättre). Det som kommer in i sista minuten tas in i mån av tid och plats. **Artiklar och reportage måste lämnas in minst en vecka före presstopp**. Maila alltid så stora bilder som möjligt, för att få bästa slutresultat. Glöm inte bort att ange fotograf och vilka personer som finns med på bilderna. Bidrag tas helst emot via mail eller USB-minne. Maskinskriven text funkar också, men dock helst bara i nödfall. Mailadressen är som tidigare: **botebladet@botea.se**

LEDIGA LÄGENHETER I UNDROM

Just nu finns det sex lediga lägenheter på pensionärshemmet i Undrom och två på Vallänge (enligt Solatums hemsida den 24/11). Kanske är detta något för Dig, som eventuellt har funderat på att flytta till något mindre. Kolla gärna med Solatum på 0620-68 28 50.

OBS. Lägenheten på bilden är dock inte ledig.

LEDIGA HUS I BOTEÅ

Hör av Dig till **Boteå Utvecklingsgrupp** om Du känner till något hus som är till salu eller står tomt i Boteå. Det finns nämligen fortfarande folk som kan tänkas vara intresserade av att flytta hit och som därför söker boende. Tag även vara på möjligheten att hitta och annonsera ut hus via Boteåparlamentets hemsida på **www.botea.se**. *Kontaktpersoner: Lennart Johansson, 0620-321 82, Laila Lindholm, 602 48, Kristina Strand, 600 88, Ingrid Wiking, 600 16, Gun Åslund, 070-268 11 27 & Anna Törner 070-652 96 86.*

.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Parlamentsledamöter och en handfull intresserade bybor närvarade vid Byatinget i Sunnersta.

Boteåparlamentets Byating hölls i Sunnersta Folkets Hus

En motion om att framöver fräscha upp Undroms centrum hade inkommit

Boteåparlamentets Byating äger, som kanske bekant, rum varje höst. Söndagen den 27:e oktober var det åter dags för det för bygden så viktiga mötet. Den här gången hölls tinget för första gången någonsin i *Sunnersta Folkets Hus*. Ett 20-tal bybor, varav fyra stycken utöver de nyinvalda Parlamentsmedlemmarna, hade hörsammat inbjudan.

Pia Hedberg, Parlamentets ordinarie ordförande, hälsade inledningsvis välkommen. Därefter valdes *Laila Lindholm* till mötesordförande och ordinarie sekreterare *Märith Löfgren* till mötessekreterare. I rask takt följde därpå revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och verksamhetsplan. *Pia Hedberg* fick även förnyat förtroende som ordförande för den kommande mandatperioden. En bybo hade lämnat in en motion till Byatinget, med en önskan om Parlamentets välsignelse att fräscha upp centrum i *Undrom*, en förfrågan som tinget såg väldigt positivt på. *Botebladet* lär få anledning att framledes återkomma i detta ärende. Tinget beslutade även om en stadgeändring gällande antalet ledamöter i Parlamentet. Eftersom det vid varje nytt Parlamentsval har visat sig vara allt svårare att få folk att kandidera till en styrelsepost, så beslutades det att minska antalet ledamöter från 15 till 9. Beslutet måste dock konstitueras vid Byatinget 2014. Efter mötets slut festade de församlade loss på mumsig smörgåstårta.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Laila Lindholm svingade ordförandeklubban.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Byatinget avslutades med delikat smörgåstårta.

KÄLLA: WWW.YOUTUBE.COM

Undroms IF:s 80-årsjubileumsfest är ett av flera Boteåklipp som finns tillgängliga på Botewebben.

Flera intressanta nyheter på Boteås hemsida

Hemsidan börjar få en allt större betydelse för bygden

Sedan en tid tillbaka finns ett antal videoklipp, med anknytning till *Boteå*, tillgängliga på *www.botea.se*. Skulle något av de avbildade klippen inte råka finnas med på sidan, så finns det möjlighet att se det på *www.youtube.com/user/kulroffe*

En ny och mer användarvänlig bildvisningsfunktion, när det gäller Boteåfoton, har också lagts in på hemsidan. Testa den gärna!

Boteåparlamentet vill även gärna rikta en uppmaning till bygden att ta vara på möjligheten att annonsera sitt arrangemang på hemsidan, om inte för att undvika arrangemangskrockar. Det finns en förhoppning att de annonser som publiceras på *Botebladets* anslagstavla också läggs ut på hemsidan.

av Rolf Ronestjärna

KÄLLA: WWW.YOUTUBE.COM

In Spirits spelning i Sockenstugan.

KÄLLA: WWW.YOUTUBE.COM

Akrobatbesök på Kalknäs skola.

Vallänges nedläggning i MittNytt.

Två cafékvällar med Holmsten Trio.

KÄLLA: WWW.YOUTUBE.COM

KKB:s spelning på Hammars marknad.

Para brandgravar i MittNytt.

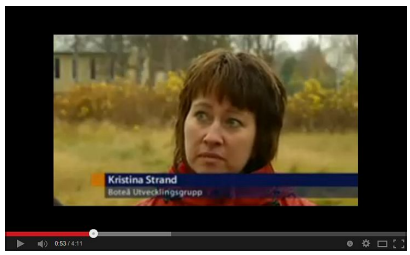

Boteå Utvecklingsgrupp i MittNytt.

KÄLLA: WWW.YOUTUBE.COM

Boteå byavakt i MittNytt.

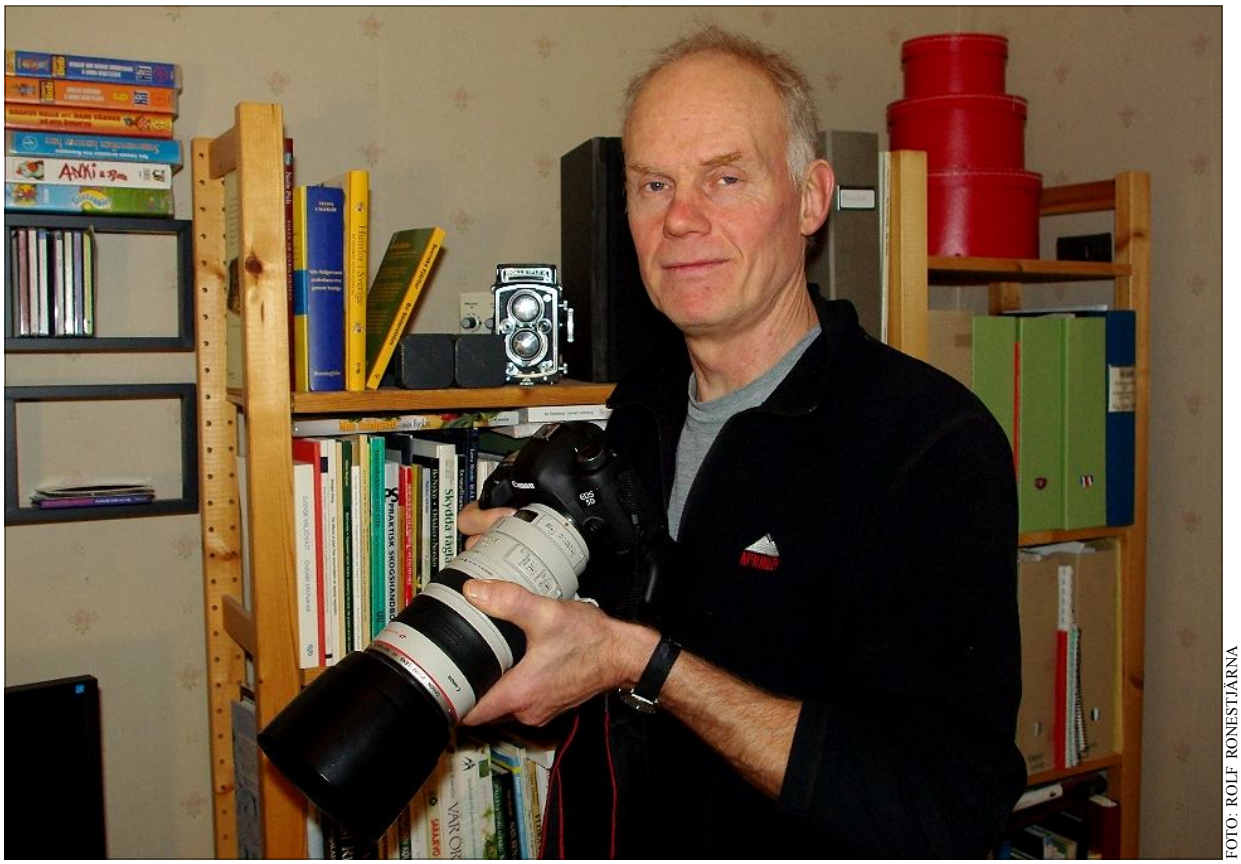

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ove Källström har fotograferat i mer än 30 år och en del av hans naturbilder ligger på nätet.

Björkåbon Ove Källström har fotografering som bisyssla

Björkåfotografens fotointresse är fokuserat på att fotografera djur och natur

Den som vill se fina naturbilder kan med fördel besöka internet och Googla på namnet *Ove Källström*. Där hittar man många sidor med hans bilder på djur och natur. Ove bor med sin familj i *Björkå*. Han härstammar från trakterna av *Arbrå* i *Hälsingland*, men flyttade till *Örnsköldsvik* för en anställning på *BAE Systems*, där han för övrigt fortfarande arbetar. Han har fotograferat i mer än 30 år och har alltid haft kameran med sig på fisketurer och naturvandringar.

Ove startade egen firma 1998, när han var med och framställde en naturguide på beställning av *Örnsköldsviks kommun*. Han har även utfört uppdrag för *Länsstyrelsens* räkning, med fotografering i bl a *Höga kusten*. Han anslöt sig till *Norrlandia bildbyrå* i *Umeå*, tills den lade ner sin verksamhet. Då flyttade han till bildbyrån *Synk* i *Skellefteå*. Ove säljer sina bilder via bildbyrån, men kan göra förstoringar och sälja till privatpersoner också om någon är intresserad. Han åker även ut och visar bildspel i olika föreningar runt om i länet. Bildspelet tar ca en timme och omfattar ungefär 100 bilder. *”Det är nog ungefär vad folk orkar med på en kväll”*, säger han med ett skratt. *”Det är en omvälvande bransch det här”*, berättar han vidare. *”Den digitala utvecklingen är snabb, och bildbyråerna får det allt tuffare. Många naturfotografer som driver sin verksamhet yrkesmässigt kompletterar med att hyra ut sina gömslen, anordna kurser eller på andra sätt försöka bredda sina verksamheter.”*

Ove har sitt fotograferande som en bisyssla, men det är många timmar som han lägger ner ändå. Varje år åker han till *Sarek* några veckor för att campa och fotografera. Djuren fotograferas från gömslen. Han är en självlärd fotograf, som tack vare ett genuint intresse har förkovrat sig genom åren. Dessutom håller han på med fågelskådning och ringmärker kungsörnar.

av Erik Sundberg

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Inför sin sista spelning, på Hammars marknad, hade gruppen lejt in solisten Isak Ronestjärna.

KKB:s framgångssaga tycks vara över för gott

Karriären kröntes med en skivinspelning

Botea har hittills varit något av en plantskola för blivande artister. Gruppen *KKB* har varit ett av de senaste tillskotten och den har bjudit Boteåborna på många fina musikstunder. Speciellt har den varit ett uppskattat inslag på de senaste årens julfester och vårshower på *Kalknäs skola*. Gruppen har även varit inbokad på åtskilliga spelningar på andra platser. Tyvärr verkar det dock nu som om gruppen, till mångas stora besvikelse, har gjort sin sista spelning, eftersom gruppen upplöstes i samband med spelningen på *Hammars marknad* den 15:e juni.

Tacksamt nog, kommer dock *KKB*, till fansens stora glädje, att på sätt och vis leva vidare, eftersom medlemmarna spelade in en CD precis innan gruppen upplöstes. *av Rolf Ronestjärna*

Fotnot: Se delar av spelningen på www.botea.se

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Måhända låg det en viss smula vemod i luften.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Publiken fick vara med om ett historiskt ögonblick.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Markus Bodin, Joshua Ronestjärna, Albin Svensson, Oskar Holmsten, Jesper Strömberg och Niklas Bodin.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Besöket uppskattades stort av eleverna, varav en sade: ”Det här var kul, för man kan klättra jättehögt!”

Kalknäseleverna fick visa sig på styva linan

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Manuel Bojén förbereder sig inför föreställningen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Likt en fluga klättrar Manuel Bojén i taket.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ida Ljungström är ovanligt hemtam i ringarna.

Eleverna bjöds på akrobatik på hög nivå

Av en händelse fanns *Botebladets* reporter på plats när *Kalknäs skola* fick ett spännande besök den 4:e september. Elevernas entusiasm gick inte att ta miste på, när akrobaten *Manuel Bojén* inledningsvis körde en kort, men avancerad, akrobatikföreställning och när de därefter själva fick möjlighet att testa redskapen.

Innan de nyfikna och otåliga eleverna strömmade in i gymnastiksalen, fick jag mig en kort pratstund med Manuel, samtidigt som han gjorde iordning de redskap som skulle användas. Han berättade att han dagligvis jobbar som akrobatik- och cirkuspedagog och att han bl a har utbildat sig hos *Cirkus Cirkör* i *Stockholm*. Hans förhoppning med besöket var att kunna locka elever till sina akrobatikkurser. *av Rolf Ronestjärna*

Fotnot: Se en snutt av showen på www.botea.se

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lova Fahlén Ekström får hjälp av Ulla Assergård.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Gruppen In Spirit består av Näsåkersmusikerna Olov Sjögren, Putte Kihl och Per Schulz.

Det svängde ordentligt i Boteå Sockenstuga

Öresmötet visade sig vara guld värt

Ingen av de Boteåbor som hade masat sig till *Öresmötet* i *Boteå Sockenstuga*, på kvällen den 24:e september, torde ha blivit besviken. Det ska dock erkännas att undertecknad inte hade alltför högt ställda förväntningar inför kvällen och inte heller arrangören verkade ha full koll på vad kvällens gäster hade med sig i bagaget.

Gruppen *In Spirit*, från *Näsåker*, bildades så sent som i våras och två av dess medlemmar besökte *Boteå* i fjol, med den zigenarinfluerade gruppen *Mustat Silmät*. Sammanfattningsvis kan man säga att det blev en hellyckad kväll som kom att gå i gospelns och negrospiritualens tecken. På programmet stod även kaffe med smörgås, det traditionella lotteriet och avslutningsvis en andakt med prästen *Henrik Domeij*.

av Rolf Ronestjärna

Fotnot: Se delar av konserten på www.botea.se

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bruno Bolin hälsade välkommen och avtackade.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Åhörarna verkade gilla den musik som spelades.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Medlemmarna i In Spirit ackompanjerade sig själva på gitarr, bas, munspel och gitalele.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Boteå Bibliotek fanns som vanligt på plats med ett bokbord med gamla avlagda böcker.

Poppis loppis hölls i Sunnersta Folkets Hus i september

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mycket smått och gott gick att hitta på loppiset.

Sunnerstaloppiset har blivit en mötesplats i bygden

Sunnersta Folkets Hus har blivit något av loppmarknadernas Mekka, tack vare de loppisar som sedan några år tillbaka brukar anordnas varje vår och höst. Höstens loppis, som hölls lördagen den 28:e september, samlade 15 säljare, som tömt gömmorna därhemma på både det ena och det andra. Trots att besökarantalet kanske var något lägre än vad det brukar vara, så kom en hel del prylar att byta ägare. Hursomhelst har Sunnerstaloppiset blivit något av en mötesplats, dit bybor kommer för att träffas och för att sitta ned vid kaffeborden.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Ingen tvekan om att det är roligt med loppis.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Klass 6 stod som vanligt för fikaförsäljningen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mässutställaren Elsa Bergman från Prästmon utförde ansiktsmålning på bl a Kerstin Landberg.

Färgstark mässa hölls i Sunnersta Folkets Hus i november

Sunnerstamässan har blivit en mötesplats i bygden

Sunnersta Folkets Hus har blivit något av hantverksmässornas Mekka, tack vare den mässa som sedan några år tillbaka brukar anordnas varje Allhelgonahelg. Årets mässa, som lockade totalt 14 utställare, hölls lördagen den 2:a november. Några utställare hade t o m tagit sig hit från *Örnsköldsvik*, berättar *Laila Lindholm*, som tillsammans med *Kristina Strand* höll i mässan. Hursomhelst har Sunnerstamässan blivit något av en mötesplats, dit bybor kommer för att träffas och för att sitta ned vid kaffeborden.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mycket smått och gott gick att hitta på mässan.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mässans yngste besökare njöt av mässbesöket.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Klass 6 hade förhållandevis gott om fikagäster.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Tanken med projektet har också varit att skapa en vandringsled mellan Grillom och Holm.

Gun Åslunds vision är att göra Boteå mer attraktivt för både boende och besökare

Just nu jobbar hon med ett femårsprojekt som går ut på att förvandla skogsmark till betesmark

Grillomsbon *Gun Åslund* har under hela sitt liv haft ett brinnande intresse för djur och natur och under alla år har hon i princip hållit på med fårklippning och fårvallning. De som har lärt känna henne kan nog bekräfta att hon är en ovanligt idérik och driftig person. Redan under barn- och ungdomsåren var hon mycket påhittig och kom att dra igång diverse olika småprojekt, som för det mesta handlade om djur. Hon anordnade t ex vallhundskurser, hundträningar och hon körde även agility. Längre fram fick hon en förfrågan att anordna s k Torparkvällar, som bl a riktade sig till gäster på *Bettans Konferenscenter*.

Gun berättar att hon bodde och växte upp i *Följa*, tillsammans med föräldrarna och de fyra äldre syskonen. Skolan var väl kanske inte Guns största intresse under uppväxten och efter nian slussades hon därför direkt ut i förvärvslivet. Inledningsvis kom hon att jobba tre år på ett lantbruk i *Myckelgensjö*. Därefter utbildade hon sig till avbytare och kom att, under fem års tid, jobba som avbytare,

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

När projektet är klart kommer man att kunna se mer av Ångermanälven ifrån stora vägen.

parallellt med att hon jobbade som djurskötare på *Grilloms gård*. I början av 90-talet jobbade hon även med att utfordra renar som drabbats i samband med kärnkraftsolyckan i *Tjernobyl*. Det var under perioden på *Grilloms gård* som hon och blivande maken Eskil träffades, blev ett par och sedermera gifte sig. Med åren kom familjen att utökas med två döttrar.

Under slutet av 90-talet hamnade Gun i långa sjukskrivningsperioder och 2002 drog Gun och Eskil upp bopålarna och flyttade upp till *Nordmaling*, i hopp om att få en ny start i livet. Där startade man inledningsvis ett hundpensionat och efter en tid även ett hönseri och en gårdsbutik. I december 2009 gick dock flyttlasset, av olika anledningar, tillbaka till *Boteå* och familjen Åslund bestämde sig för att hänga på. Längtan till hembygden var kanske även en bidragande faktor.

Idag bedriver Eskil mjölkproduktion på brodern Martins gård i *Grillom*. Eskil äger mjölkdjuren, medan Martin äger köttdjuren. Gun stöttar i jordbruket, så gott hon kan, men har även periodvis varit i Norge och jobbat. Just nu befinner hon sig dessutom mitt uppe i ett fem år långt projekt som drivs via *Länsstyrelsen*. Projektet är ett s k betesprojekt, som handlar om att förvandla skogbevuxen mark till godkänd betesmark, d v s gräsbevuxen yta. För att detta ska kunna bli verklighet har Gun, i stort sett på egen hand, avverkat, huggit, röjt och samlat ihop allt i högar (om någon av *Botebladets* läsare är intresserad av lite gratis ved, så är det bara att kontakta Gun). Och utöver de får, som hon har låtit beta marken, har hon även tagit dit 60 kvigor från *Lövsjö*, för att låta dessa beta av och trampa ned marken. Gun tar mig med på en intressant rundtur, på sin fyrhjuling, och det är sannerligen en imponerande syn att se hur landskapsbilden i *Tybränn* har totalförvandlats. *”Jag vill öppna upp landskapet så att det blir attraktivt att bo här och besöka bygden”*, förklarar hon. *”Dessutom har vi människor ett personligt ansvar att förvalta vår lilla del av jorden”*, förklarar hon vidare.

Alla de hundratals timmar som hon har lagt ned har, mer eller mindre, skett helt ideellt. Det bidrag som *Länsstyrelsen* har skjutit till har nämligen nätt och jämt täckt kostnaderna för projektet. Bl a har hon, med visst bistånd av Eskil, behövt sätta upp ett ca 1 700 meter långt strömförande stängsel för att hålla rovdjuren borta från fåren. Ett tiotal får i området har nämligen fått sätta livet till efter lömska angrepp från kringströvande lodjur. ”*Vi lever i ett rovdjursområde och rovdjursbeståndet kommer troligtvis att öka i framtiden”*, konstaterar Gun. Förhoppningsvis kommer dock elstängslet, som kommer att vara strömförande under sommarhalvåret, att kunna hålla dessa borta. Varningsskyltar kommer även att sättas upp i hopp om att förmå alla skoteråkare att ta det extra försiktigt när de passerar igenom det aktuella området, eftersom det finns en risk för att de både skadar sig själva och stängslet ifråga om de brister i att ta hänsyn.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

En av Gun Åslunds trognaste och mest hängivna beundrare är utan tvekan vallhunden Sheep.

ARKIVBILD

Mamman spelade en central roll för spädbarnets överlevnadschanser. Bilden har inget samband med artikeln.

Spädbarnsdödligheten var ovanligt hög i Boteå på 1880-talet

Historikern och f d Boteåbon Stina Bohman har undersökt vad som ledde till att den mycket höga spädbarnsdödligheten, som rådde i Ådalen på 1880-talet, minskade mot slutet av århundradet

Vi vet fortfarande inte vad som specifikt påverkade spädbarnsdödligheten och dess nedgång i Sverige under 1800-talet, oklarheterna är många. På det nationella planet var nedgången långsam och obruten, på regional nivå var däremot skillnaderna i spädbarnsdödlighet stora. Boteå är ett exempel på en församling som var hårt drabbad, frågan är varför?

1869 publicerades den allra första undersökningen av spädbarnsmortaliteten i Sverige. Där framkom att det fanns stora regionala olikheter runt om i landet. Störst var skillnaden mellan de mot varandra gränsande länen Västernorrland och Jämtland. I Jämtland dog endast vart tionde spädbarn, medan närmare en femtedel av spädbarnen dog i Västernorrland. Allra högst var spädbarnsdödligheten kring Ångermanälvens utlopp i nedre Ådalen, här fanns församlingar där dödssiffrorna var skyhöga. En av dessa drabbade församlingar var Boteå.

Under 1880-talet dog närmare 140 spädbarn i Boteå (under samma period föddes ca 500 barn). I dödsboken går att följa det hela närmare. Som dödsorsak har prästen skrivit bl a kolik, lunginflammation och medfödd svaghet. Fast på de allra flesta har han inte skrivit något alls, antagligen för att han inte visste. Föräldrarna var bönder, torpare, arbetare, alla drabbades, men varför? Hur kommer det sig att spädbarnsdödligheten i Boteå låg i nivå med den som fanns i de samtida smutsiga och befolkningstäta städerna? Det finns inget lätt svar på frågan utan svaret är komplext. Trots omfattande studier i ämnet är forskare inte ense

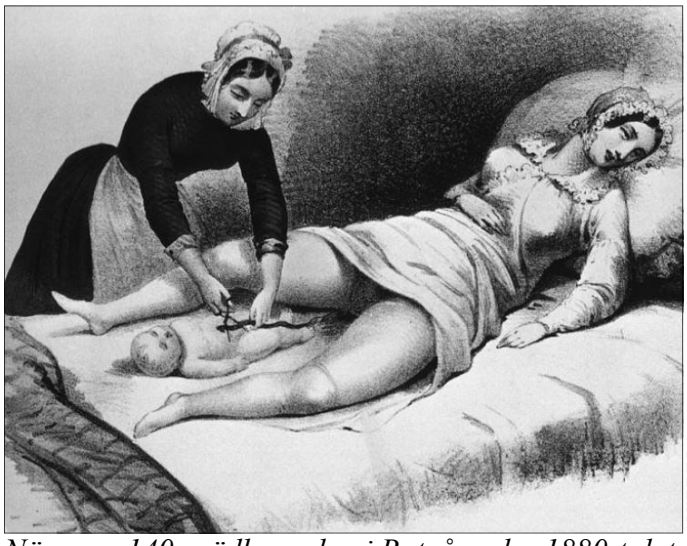

ARKIVBILD

Närmare 140 spädbarn dog i Boteå under 1880-talet.

om en trovärdig förklaringsmodell över vad som kan förklara spädbarnsdödlighetens regionala skillnader i Sverige. Det finns ett flertal faktorer som kan tänkas påverka; biologiska, medicinska, miljöbundna, ekonomiska, kulturella etc. Vi kan också konstatera att föräldrarna, och i synnerhet mamman, spelade en central roll för spädbarnets överlevnadschanser. Läser vi samtida källor framkommer det att det i nedre Ådalen inte var vanligt att mödrarna ammade sina barn. Istället gav de spädbarnen i ett mycket tidigt skede annan föda, till exempel gröt och komjölk i dihorn, även tuggor var vanligt förekommande. Det är tydligt att detta inte uppskattades av provinsialläkarna: *”Fördomar och fel vid späda barns uppfödande och vård förefinnas allmänt och synes snarare till- än avtaga. Överallt användes diflaska med slang och sudd under de första månaderna, samt sedan välling, tuggor och vad som helst och det är ganska sällsynt att få se en moder som är i stånd till samt villig att ge sitt barn di. Under sådana förhållanden kan man ej undra på att rubbningar i barnens digestionsorgan så ofta förekomma.”* (Årsberättelser från Skog provinsialläkardistrikt 1890).

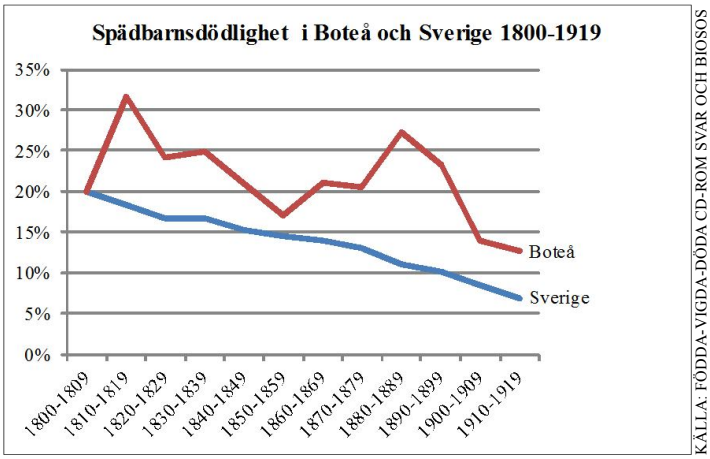

KÄLLA: FÖDDA-VIGDA-DÖDA CD-ROM SVAR OCH BIOSOS

Det är nog rimligt att hålla med provinsialläkarna om att amning hade varit ett bättre alternativ för en litet nyfött barn, särskilt med tanke på att bröstmjölken är steril, färsk och stärker spädbarnets immunförsvar. Antagligen fick också mödrarna information om detta, då både läkare och barnmorskor i trakten arbetade aktivt för att få mödrarna att ändra sitt beteende. Likafullt mötte deras råd motstånd. Att sluta ge välling och gröt uppfattades av föräldrarna som att sätta en mager människa på diet. Inte kunde man väl missunna ett hungrigt barn en stadig kornmjölsvälling. Likafullt sjönk spädbarnsdödligheten även i Boteå. Under 1900-talets första årtionden börjar nivåerna sakta närma sig riksgenomsnittet. För att kunna tolka nedgången krävs en mer ingående undersökning av förhållandena i Boteå. Likafullt visar en mer allmän förklaring att faktorer som förbättrad förlossningskonst spelade en viktig roll. Med nitisk hygien lyckades barnmorskorna bland annat minska andelen spädbarn med stelkramp. Barnmorskorna kan också ha accepterat att mödrarna gav spädbarnen ersättningskost och därför förespråkat utspädd, gärna kokad komjölk serverad i väl rengjord nappflaska. Då mammorna i Ådalen agerade utifrån omtanke om spädbarnens hälsa, tog de till sig de råd som utifrån deras föreställningsvärld gynnade spädbarnen. Att kulturella faktorer kan vara en del av förklaringen förstärks av det faktum att spädbarnsdödligheten var mycket lägre i Gålsjö bruks församling. Under 1880-talet dog här endast vart tionde barn, medan över vart fjärde dog i Boteå under samma tidsperiod. En möjlig förklaring kan vara att det hade bildats en annan kultur där, kring exempelvis amning.

Som slutord skulle jag vilja tillägga att de nedslående siffror som präglade Boteå inte får skymma det faktum att epoken faktiskt representerar en historisk vändpunkt. Spädbarnsdödligheten i dagens Sverige är bland den lägsta i världen då knappt fem barn per tusen levande födda dör före ett års ålder.

ARKIVBILD

av Stina Bohman *Gammalt fotografi på en grupp barn från Gålsjö.*

Arga Gubben

Det är inte ofta man blir anropad av någon i skogen, men det hände mig vid Skogsblomman häromdagen. En grönklädd figur, med grankvistar både här och där, hukade bakom en gran och väste. Det var knappt jag kände igen gubben. **AG:** Psst redaktörn, har dom farit? **BB:** Men vad i hela världen! Har han gått med i hemvärnet? **AG:** Har dom farit, frågar jag. **BB:** Vilka då? **AG:** Säpo förstås! **BB**: Har Säpo varit i trakterna? **AG:** Ja, naturligtvis! När politiska höjdare är i farten, så kommer dom alltid farande i parti och minut. **BB:** Aha. Jag tror jag förstår. **AG:** Det vore i så fall första gången. **BB:** Men bygdens kändis var ju här rent privat för jubileumsfesten. Jag såg då ingen som kunde vara från Säpo. **AG:** Nej, det hade jag inte väntat mej heller. Om dom så hade haft det skrivet på ryggen skulle han väl inte ha lagt märke till det ändå. **BB:** Jamen, varför frågar ni då om jag sett någon? **AG:** Oh herre, du min skapare, varförskamandrabbaspådettasätt! Ge mej styrka! Har han ingen fantasi? **BB:** Jaha, så jag ska fantisera att jag sett agenter smyga omkring? En arme av säkerhetsfolk som ska förhindra ännu en tårtattack? **AG**: Mja, kanske det. Blev det någon tårtattack då? **BB:** Inte så mycket som en bakelse ens. Alla var glada och trevliga. **AG:** Och ingen säkerhetspersonal? Inga ordningsvakter? Ingen polis? Inte ens byavakten? **BB:** Dom hade säkert viktigare saker att ta itu med. **AG:** Men det här är upprörande. Ska man inte kunna känna sej säker ens på Sunnersta. **BB:** Jo, det är just det man kan. **AG:** Men jag betalar minsann min skatt, och jag förväntar mej att myndigheterna gör sitt jobb. **BB:** Men det var då också ett tjat (jag kände att jag började bli minst lika upprörd som gubben). Ni var ju inte ens där. Men klaga och misstänkliggöra allt och alla det går bra. **AG:** Så, så…jag menar inget illa, men man vill ju veta vad som händer på bygden. **BB:** Och varför vill ni veta om Säpo är kvar? **AG:** Jo, jag är mån om min integritet. Jag vill inte skylta i några dolda register. **BB:** Så länge dom är dolda vet man ju inte om det och det man inte vet mår man inte illa av. **AG:** Nu känner man igen tongångarna. **BB:** Ni kan sova lugnt om nätterna. Vi finns i så många register att ett mer eller mindre spelar ingen roll. **AG:** Det är meningslöst att diskutera med redaktörn. Adjö!
Så vände han på klacken och vips var han försvunnen in bland träden.

Arne Arnesson Arnes vardagsfunderingar...

Av Rolf Ronestjärna, Undrom

Foto: www.ronestar.nu

												HAMN I RÖTT HAV	STACK-ARNA	FIN MIN	FANNS I BÖLD-VERSION	C-L-A-G		VAR VRETA		PENGAR / SAGO-KUNG		BLIR LURAD / FILM-NORMA	
									TÄNKA EFTER EFTER									FAS / AVISA I GÖTET					
									GICK I KINSHASA / GER ÄGG-KLOCKOR														
									SKYDDAR OVAN / HELADES					RUGGA UPP / BRAGDER								RÖJET	
																		FASON		ÖS / DRYCK			
	BELÄGG-NINGEN	UNGA HÄSTAR	FINNS I TE- & RIS-MODELL	JEMEN-STAD	ETT GIFT	FANNS KOFFERT FÖR		HAR EGEN SYMFONI	KORT LÄKARE		HAVS-GUDINNA				SLAPP / HON ÄR EJ NOGA					TITTA / HÅLLER DUO		
PIKARNA									MOBILER						UTAN MORAL								
											VINDGUD / SJUK								SNABEL-A / FRÅGA			FAMLA	
DET GER EN DEL / INDIAN-FOLK / DUNST					O NU-MERA / VISAR VINST		TAL-RIKARE / LUGN	KLAGOLÅT / VANLIG PAUS				KAN GE ENERGI / HABIT					TYSKT SALT				SÖVDE FÖRR I TIDEN	
				MANLIG / LÖFTE						SOR-TERA DATA				BAR OCH BAR PÅ SPÅR									
RHEN-FLÖDE / MÖB-LERADE					ETT ANNAT GIFT							DRA SÖDER-UT				F…R BB AV HOPPE	ADEPT					
							ARGON												SKEDE				

RÄTT LÖSNING TILL DETTA KRYSS FINNER DU PÅ SIDAN 34

ANSLAGSTAVLAN

BOTEÅS HEMSIDA
Via Anslagstavlan på hemsidan har Du koll på det mesta som händer i bygden!

Boteå Bibliotek

Björkå Kontor

Tisdagen den 17:e december, mellan kl 14-20, bjuder vi på glögg och pepparkakor

Sista öppetdag innan julhelgen är den 17 december. Vi öppnar igen den 7 januari 2014. Om Du vill låna under tiden Biblioteket har stängt kan Du ringa Pia Hedberg på 0620-320 44.

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR OCH TACK TILL ALLA SOM HAR LÅNAT OCH SKÄNKT BÖCKER OCH HJÄLPT TILL PÅ BIBLIOTEKET!

- Styrelsen för Bibliotekets Vänner -

Öppet Hus på Björkå kontor

Annandagen den 26/12 kl 17

Familjen Ronestjärna sjunger och spelar
Vi bjuder på glögg och kaffe med lussekatter

HOLMS TRÄDGÅRD & MOHAIR

Lördagen den 21 december kl 12-15 kan Ni handla julklappar hos mig. Jag bjuder på glögg och pepparkakor. ***- Välkommen! -***

Hej alla föreningar!

Vi i Botatons styrelse har ett förslag som vi gärna vill diskutera med er. Botatonhuset står mycket tomt då aktiviteterna har minskat. Detta tycker vi är trist och föreslår därför att vi gör om det till ett föreningshus. Detta ska inte medföra några kostnader för föreningarna, utan vi försöker istället få ett större bidrag från kommunen. Det finns plats på övervåningen att inreda kontor, där föreningarna kan ha sina papper och möten går också utmärkt att ha i lokalen. Tanken är att huset ska bli mer levande och kanske blir samverkan lättare om vi finns på ett och samma ställe.

Vi bjuder därför in till ett möte **måndagen den 13/1 2014 kl 18.30** och hoppas att ni kan skicka en representant.

Botatons styrelse

Julklappstips

Ge bort en prenumeration eller köp gamla nummer av
Botebladet
0612-601 23 eller botebladet@botea.se

LÖSNING BOTEKRYSSET

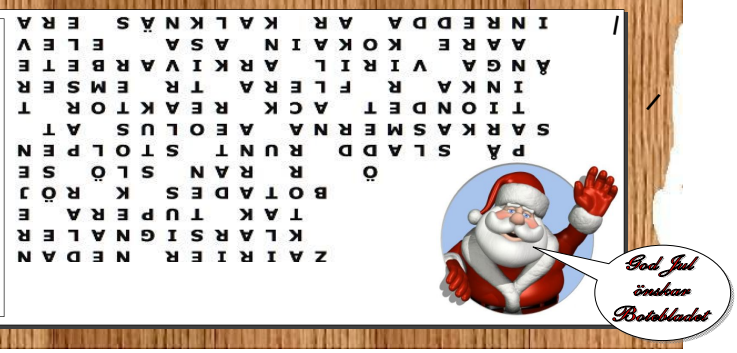

HANDLAR'N

Adventskaffe på Handlar´n varje söndag
13/12 kl10 Lucia kommer på besök
13-20/12 Skinklotteri
21/12 Dragning skinklotteriet
VÄLKOMNA!

Våra öppettider i Jul, Nyår & Trettonhelgen

22-23/12	*10-15*
Julafton	*10-13*
Juldagen	*Stängt*
Annandagen	*12-15*
Nyårsafton	*10-15*
Nyårsdagen	*12-15*
Trettondagsafton	*10-15*
Trettondagen	*10-15*

Skinklotteri den 13-20 december
Varje 200:- ger en lott. OBS! Ej ombudsverksamhet och tobak får ej överstiga halva beloppet. Dragning sker den 21/12.

God Jul & ett Gott Nytt År tillönskas av
Liselott, Dan, Elisabeth & Marie

Du vet väl om att Du kan göra insättningar upp till 10 000 kr i veckan till valfritt bankkonto. Det går även att betala räkningar och lösa in avier bank/plusgiro (i mån av kontanter).

Nu kan Du skicka pengar till andra länder via Western Union

EFTERLYSNING

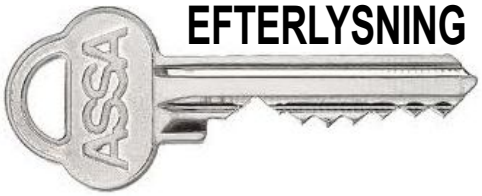

Botatons styrelse försöker just nu att spåra alla nycklar till Botatonhuset.
Om Du har en nyckel, och inte tillhör den nuvarande styrelsen, vänligen kontakta Stefan Andersson på 073-381 224 27

Medborgar-dialog

Socialdemokratiska arbetarkommunen bjuder åter in till Medborgardialog i **Kalknäs skola den 4/12 kl 18.30**.
Välkommen med Dina åsikter och funderingar kring bygdens och kommunens framtid!

Julmingel i Botetträffens lokal

Välkomna på julmingel med Oriflame!
Lokalen bredvid Handlar´n söndagen den 1/12 kl 11-14.
Kom i julstämning och få massor av julklappstips!
Jag bjuder på glögg & pepparkaka
Kristina, 070-643 84 71

Källström Naturfoto

Fotouppdrag, bildföredrag & försäljning av tryckta bilder i storlek upp till 40X60 cm, ramade eller på kapaskiva.
Ett urval av mina bilder finns på www.naturfotoarkivet.se
ovekallstrom@gmail.com

Resultatet för Boteås insamling till förmån för Handlar´n kommer att överlämnas måndagen den 16/12 kl 17.
Välkommen att vara med!

gästboken

B FÖRE-NINGS-BREV

Jag föddes 1937 på torpet Brustjärn i närheten av Gålsjöbruk. När jag var ett år flyttade vi till bruket, där det var underbart att vara barn. Som 16-åring försvann jag, i stort sett, från bruket till Stöndars lanthushållsskola. Därefter blev det praktik hos två barnfamiljer i Härnösand och i Örnsköldsvik. Därifrån bar det av till Hampnäs och sedan blev det barnskötarexamen i Umeå. Jag gifte mig och fick tre barn och vi bosatte oss i Hallstanäs, men drog vidare till Gävle och därifrån till Järfälla, där min man skötte en golfbana och jag själv arbetade som barnskötare. Jag var starkt engagerad som soldat i Frälsningsarmén och jag kom senare att arbeta med Kvinnojouren i Järfälla. Jag skrev också en bok i ämnet och jag föreläste även i stort sett hela Sverige om mäns våld mot kvinnor. Idag är jag pensionär och bor i Barkaby i Järfälla.

Min man dog 2004. Innan dess och även nu besöker jag mitt Ångermanland minst en gång per år. Vid ett tillfälle, medan min man fortfarande levde, skrev jag så här i samband med en höstsemester 1999:

"Gud är god, vi fick en underbar vecka! En veckas höstsemester, vad tänker du då? Höstrusk, kyla, våta kläder som inte vill torka!? Eller som vi såg det; hög luft, färger och dimslöjor. Allt blev bara positivt! Vår resa korsades av flyttfåglarnas ansträngningar att samla sig till flytten söderut. Borta var sommarens hets i trafiken. Vi kände lugnet komma redan i Gävle. Väl framme i de skogsbeklädda trakterna var det välgörande tyst och potatisplockarna hade dragit sig inomhus. Morgonen därpå drog vi ut i Gålsjöskogen för lingonplockning. Bären var mörkröda och övermogna och de fanns i stora mängder. Vilken doft, vilken lycka! Kalhygget hade förlorat alla friska stora träd, det såg vårdslöst ut. Maorierna skulle ha blivit förtvivlade av synen, för enligt deras filosofi har träd och växter en själ, eller som de säger; en mana. Bortom hygget låg en myr och i myrens utkant kalasade några skrikande korpar på resterna av höstens älgslakt. Vi satte oss på en kullfallen fura och tog fram kaffetermosen. Krig och elände kändes långt borta, naturen lovade evigt liv i åldrande, död och återuppståndelse. Gamla skäggiga granar i skogskanten verkade välbekanta och hemfärden på skogsvägen var kantad av björk, rönn och asp i gul-rött-grönt. Vi färdades i en tunnel som av guld.

I sena kvällen satt vi i mina föräldrars kök i Hallstanäs och rensade lingon. En vecka går för fort, men under några dagar förträngde vi försurning, miljögifter och besprutning, vi upplevde bara glädje att få vara i skogarna runt barndomslandet. Dagarna väckte också gamla fantasier i dimslöjor och trolskt halvmörker om vittror, Bjärarn och skogsråret. Träden talade samma språk och jag tänkte på Elfrida och Kjell Kärrlander i Offers skola och på cykelturerna till och från konfirmationen i Boteå kyrka och på flaggan i flottningen i Gålån. Det kändes inte länge sedan. Vi stal rovor på "staten" och äpplen vid Stöndarhemmet. Vi retades med de elever på Stöndars skola som var äldre än oss och fick gå på SSU-dansen på Sunnersta.

Vi dricker kaffe vid köksbordet hos en granne och förlorar oss i minnen. Vi som bodde här en gång är rotlösa och längtar tillbaka. Men "hemma", är det här, där vi bor och arbetar, eller där vi föddes? Jag längtar och minns, men våra barn och barnbarn säger: – *Här hemma i Stockholm.* Så mycket lingon som det var det där året hade vi ingen fler gång."

Gunlög Birgitta Forsberg

Gunlög Birgitta Forsberg, f d Boteåbo